

2020-03-26
Ku2020/00709/MD

Kulturdepartementet

Forum för levande historia
Box 2123
103 13 Stockholm

Uppdrag till Forum för levande historia att sprida pedagogiskt material som främjar elevers demokratiska förmågor och kunskaper om demokratin

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Forum för levande historia att utveckla och sprida pedagogiskt material för skolan som syftar till att göra demokratin mer motståndskraftig genom att förankra stödet för demokratin som styrelseskick och att stärka elevers kunskaper och förmågor för ett aktivt medborgarskap. Med utgångspunkt i historiska exempel ska elevers reflektion över individens ansvar för att försvara demokratin i Sverige idag stärkas. Uppdraget ska ta hänsyn till skolans demokratiska uppdrag.

Uppdraget ska nå elever från och med grundskolans årskurs 4 till och med gymnasieskolans årskurs 3. Med utgångspunkt i att det är 100 år sedan demokratins genombrott i Sverige ska myndigheten utveckla och sprida pedagogiskt material som tidigare har tagits fram. Myndigheten ska inom uppdraget aktivt följa upp och verka för att en majoritet av landets elever senast under läsåret 2021 har tagit del av materialet genom undervisningen. Forum för levande historia ska vid behov utveckla ytterligare lärarstöd inom uppdraget.

Forum för levande historia ska i uppdragets genomförande samverka med Kommittén Demokratin 100 år (Ku 2018:02), Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor och Statens skolverk.

Forum för levande historia får för genomförandet av uppdraget under 2020 disponera högst 2 miljoner kronor från anslag 6:1 Allmänna val och demokrati, ap. 11. Medlen utbetalas engångsvis efter rekvisition ställd till

Kammarkollegiet senast den 20 juni 2020. Rekvirerade medel som inte har förbrukats ska återbetalas till Kammarkollegiet senast den 20 juni 2021 (avseende 2020 års medel). Under förutsättning att riksdagen fattar erforderliga beslut beräknar regeringen att ytterligare högst 3 miljoner kronor får disponeras för genomförandet av uppdraget under 2021.

En delredovisning av aktiviteter inom uppdraget utförda under 2020 ska lämnas till regeringen (Kulturdepartementet) senast den 15 mars 2021. En slutredovisning av uppdraget i form av en rapport om genomförda insatser och en ekonomisk redovisning ska lämnas till regeringen (Kulturdepartementet) senast den 3 mars 2022. Slutredovisningen ska innehålla en beskrivning av uppdragets genomförande samt analys och bedömning av utfall och effekter.

Bakgrund

År 2021 är det 100 år sedan både kvinnor och män för första gången fick rösta i val till riksdagen. Under 2020 och 2021 genomför regeringen därför en nationell kraftsamling – *Demokratin 100 år*. Målet är att främja en uthållig och levande demokrati i hela landet genom att stärka förutsättningarna för människor att i större utsträckning aktivt kunna delta i demokratin. Genom olika insatser avser regeringen att främja deltagande och delaktighet i demokratin, öka kunskaperna och stärka demokratins motståndskraft.

Skolan har ett demokratiskt uppdrag. Eleverna ska lära om demokrati och mänskliga rättigheter. De ska också lära sig genom att grundläggande demokratiska värderingar och respekten för mänskliga rättigheter genomsyrar skolans lärmiljö. Målet är att de ska utveckla förmågor för att som samhällsmedborgare kunna verka aktivt i demokratin (prop. 2017/18:17).

Forum för levande historia fick 2018 i uppdrag av regeringen att sprida kunskap om faran när demokratin urholkas genom att ange och diskutera historiska exempel och lärdomar (Ku2018/01402/D). Uppdraget redovisades den 31 januari 2020. Syftet med satsningen var att bidra till att göra demokratin mer motståndskraftig genom att förankra stödet för demokratin som styrelseskick och att stärka de kunskaper och förmågor som krävs för ett aktivt medborgarskap. Inom ramen för uppdraget har Forum för levande historia bland annat producerat utställningar, workshoppar och ett klassrumsmaterial som syftar till att väcka diskussion och reflektion kring

frågor som rör demokratins olika principer och värden. Klassrumsmaterialet är framtaget i dialog med lärare och ska med utgångspunkt i historiska exempel uppmuntra till elevers reflektion över individens ansvar att värna och försvara demokratin i Sverige idag. Genom pedagogiskt material och samtal som metod är syftet att stärka kunskaper och förmågor som krävs för ett aktivt medborgarskap liksom att väcka frågor om demokratins principer.

Regeringen bedömer att Forum för levande historia genom det nya uppdraget och med utgångspunkt från tidigare framtaget material har goda förutsättningar att nå en majoritet av landets skolelever i de årskurser som berörs av satsningen. Satsningen bör leda till att elever får kännedom om att den svenska demokratin firar 100 år 2021 och att individen har ett ansvar för att värna demokratin.

På regeringens vägnar

Amanda Lind

Emil Plisch

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM

Finansdepartementet/BA

Utbildningsdepartementet/GV, S

Kulturdepartementet/CSM

Arbetsmarknadsdepartementet/JÄM

Kammarkollegiet

Statens skolverk

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Kommittén Demokratin 100 år (Ku 2018:02)